

عنوان مقاله:

بررسی تطبیقی اهداف برنامه سوم با دستورالعمل 21

محل انتشار:

پنجمین همایش ملی دو سالانه انجمن متخصصان محیط زیست ایران (سال: 1383)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسنده:

یویان شهبان - کارشناس ارشد شهرسازی - مهندس سیویل

خلاصه مقاله:

اگر به جهان از دیدگاه سیستماتیک نگاه شود، هر منطقه، کشور و یا شهر جزئی از سیستم مذکور بوده و خود سیستمی در رده پائین تر می باشد. در طی همفکری های چند دهه اخیر اندیشمندان مسایل زیست محیطی در رابطه با خطرات سلامت نسل آینده که در اثر توسعه بی برنامه کنونی شهرها و مناطق مختلف جهان به وجود آمده است، تنها راه کنترل سلامت کره زمین توسعه پایدار Sustainable Development شناخته شده است. بدین ترتیب توسعه پایدار به عنوان هدف سیستم جهان در نظر گرفته شد و یک دستور بین المللی در راستای رسیدن به این هدف تحت عنوان دستور 21 (Agenda 21) تدوین گردید. برای رسیدن به هدف سیستم لازم است هدف برای سیستم های روده های پائین تر که در اینجا شهرها، مناطق و کشورها می باشند نیز مشخص گردد. اما برای دستیابی به هدف، سیستم های رده های پائین تر برحسب شرایط خاص محیطی خود نیاز به دستورالعمل های خاص دارند. دستورالعمل های مذکور در رده های پائین تر از سطح جهانی تحت عنوان دستور محلی 21 (Local Agenda 21) شناخته می شوند و لازم است تدوین آنها توسط مسئولین رده های مختلف در دستور کار قرار گرفته و روند توسعه بر اساس آن انجام پذیرد. در طی این مقاله ضمن بررسی تفصیلی موارد مذکور و نواقصی که در این رابطه در سطح نظام برنامه ریزی کشور وجود دارد، تمرکز بر روی مسائل زیست محیطی شهرها به عنوان مهمترین سکونتگاه های بشری و در عین حال یکی از آلوده ترین محیط های زیستی قرار گرفته است. در بررسی توسعه پایدار، از مدل ادراکی (مفهومی) (Conceptual Model) استفاده شده است. بر اساس این مدل سه مؤلفه اصلی توسعه پایدار عبارتند از: جامعه شاداب، محیط زیست پذیر و اقتصاد شایسته. در این مقاله ایجاد محیط زیست پذیر به عنوان یکی از مهمترین عوامل دستیابی به توسعه پایدار مطرح شده و نیازهای اساسی و اولیه دستیابی به محیط زیست پذیر شهری به عنوان هدف اصلی این مقاله مورد بررسی دقیق قرار گرفته است. برای شناسایی نواقص موجود در این رابطه، برنامه پنجساله سوم توسعه کشور به عنوان مهمترین و معتبرترین برنامه کشور بررسی شده و کمبودهای آن از دو جهت مشخص شده است: یکی از جهت کمبودهای برنامه و دیگری کمبودهای ضمانت اجرایی. به عنوان نمونه در ماده 173 برنامه پنجساله سوم توسعه کشور بر انتقال مراکز نظامی و پادگانها از محدوده شهرها به خارج تأکید خاص شده است. این در حالی است که در آخرین سال برنامه مذکور، همچنان شاهد حضور بی برنامه آنها در سطح شهرها هستیم. در ادامه مقاله نیز تصمیم گیری های تلفیقی در زمینه محیط زیست و توسعه به عنوان مهمترین ابزار دستیابی به محیط زیست پذیر پایدار مطرح شده و این موضوع از جهات: - لزوم تلفیق محیط زیست و توسعه در سطوح سیاستگذاری، برنامه ریزی و مدیریت. - لزوم تهیه یک چهارچوب قانونی مؤثر. - لزوم آموزش، فرهنگ سازی و تقویت نقش نهادهای مردمی (NGO ها) مورد بررسی قرار گرفته است. در پایان نیز راهبردهایی در جهت دستیابی به هدف مذکور ارائه شده است.

کلمات کلیدی:

توسعه پایدار، محیط زیست پذیر، دستور 21، برنامه سوم توسعه کشور، تصمیم گیری های تلفیقی محیط زیست و توسعه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/13974>

